

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/36/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5116210029
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5116210029.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: F. B., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, dieťa rodičov: matka - I. O., nar. XX.X.XXXX, bytom B., O. XXX, a otec - X. B., nar. XX.X.XXXX, bytom I., G., toho času X., F. XXX, právne zastúpený JUDr. Janou Hlucháňovou, advokátkou so sídlom B., G. XXX, o zmenu úpravy styku otca s maloletou, v štádiu konania o nariadenie predbežného opatrenia, na základe odvolania otca proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č.k. 37P/9/2016-67 zo dňa 6.5.2016, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým uznesením vyhovel návrhu matky a nariadil predbežné opatrenie, ktorým dočasne upravil styku otca s maloletou Miuou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s ňou každý týždeň v stredu od 16.00 hod. do 18.00 hod. a každý párnny týždeň v sobotu od 9.00 hod. do 12.00 hod. a v nedeľu od 15.00 hod. do 19.00 hod., vždy za prítomnosti matky. Matke uložil zodpovedajúcu povinnosť maloletú na stretnutie s otcom pripraviť a pri stretnutiach poskytnúť náležitú súčinnosť.

Prvostupňový súd mal za to, že boli splnené podmienky na dočasnú úpravu styku otca s maloletou za prítomnosti matky, ktorá úprava je primeraná a v najlepšom záujme maloletej. Naposledy sa rodičia dohodli o úprave styku v rámci súdneho konania vedeného pod sp.zn. 21P/181/2015 tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý párnny týždeň v sobotu od 9.00 hod. do 12.00 hod. a v nedeľu od 15.00 hod. do 19.00 hod., prípadne i v ďalšie dni po dohode s matkou, a to prvých šesť mesiacov od právoplatnosti rozsudku, ktorým bola predmetná dohoda schválená (t.j. od 26.11.2015) v prítomnosti matky a následne bez jej prítomnosti. Medzičasom došlo u maloletej k zhoršeniu zdravotného stavu pre obštrukčnú bronchitídu, ktorá vyžaduje v prípade sťaženého dýchania či záchvatu použitie dýchacieho prístroja s medikáciou. Zároveň sa maloletá, napriek predpokladom, nedostatočne vyvíja, je sledovaná gastroenterológom pre neprospievanie a vyžaduje špeciálnu nutričnú formulu, ako aj citlivý prístup pre zvýšenú dráždivosť, či plačlivosť. Celodenná starostlivosť matky je preto nevyhnutná.

Súd I. stupňa ďalej konštatoval, že otec sa k návrhu nevyjadril, na informatívny výsluch sa nedostavil, ani nijakým spôsobom neosvedčil, že je schopný naplniť špecifické potreby maloletej bez dohľadu matky. Podľa tvrdení matky pritom otec pri doposiaľ realizovaných stretnutiach s maloletou nedával pozor na režim maloletej, jej potrebu výživy, či hydratácie, ako ani na hygienu.

Kolíznym opatrovníkom, vzhľadom na nezodpovednosť otca, majúcu obavu o zdravie maloletej, odporučil návrhu matky vyhovieť. Pri nariadení predbežného opatrenia okresný súd zohľadnil aj útlý vek maloletej. Predbežné opatrenie má len dočasný charakter a bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie otec, ktorý sa domáhal zmeny napadnutého rozhodnutia tak, že krajský súd návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietne.

Namietal, že matka neosvedčila potrebu nariadenia predbežného opatrenia. Ohľadom tvrdení kolízneho opatrovníka o nezodpovednosti otca uviedol, že kolízny opatrovník nevykonal šetrenie pomerov u otca a ani nezisťoval vzťah maloletej k otcovi, resp. jej správanie sa v prítomnosti otca, prípadne jeho schopnosť zabezpečiť osobitné potreby maloletej. Preto je predmetné tvrdenie kolízneho opatrovníka neobjektívne a vychádza len z tvrdení matky.

Podľa odvolateľa tiež nie je pravdou, že sa k návrhu nevyjadril a nedostavil sa na informatívny pohovor. Návrh matky mu bol doručený s predbežným opatrením, na žiadny informatívny pohovor nebol (súdom alebo iným orgánom) predvolaný. Súd nevzal do úvahy, že maloletá je v prítomnosti otca šťastná a na matku pri stretnutiach s otcom prakticky zabúda, s čím sa matka len ťažko vyrovnáva. Jej správanie voči maloletej je hyperprotektívne. Otec uviedol, že ho matka vôbec neinformuje o zdravotnom stave maloletej, tieto informácie získava len náhodne od tretích osôb. Je otázne, ako sa matka o maloletú stará, keď maloletá neustále trpí ochoreniami. Počas choroby maloletej mal záujem sa o ňu starať, čo mu matkou nebolo umožnené. Vyjadrenie ošetrojúcej detskej lekárky MUDr. G. je bezpredmetné, nakoľko mu jednoducho nebolo doručené, a teda nemal možnosť sa k nemu vyjadriť, jednoducho menovaná lekárka ako ošetrojúca detská lekárka nemá kompetenciu vyjadrovať sa k duševnému stavu maloletej. Každé dieťa má určitý strach a obavy z lekárskej prostredia; potom je logické, že sa lekárke javí maloletá ako naviazaná na matku, keď počas ošetrovania hľadá útechu u matky.

Odvolateľ uzavrel, že nevedno na základe čoho dospel okresný súd k záveru o výraznom zhoršení zdravotného stavu maloletej. Matka nepreukázala, že by ochorenie maloletej bolo závažným dôvodom zmeny pomerov na strane maloletej odôvodňujúcim zmenu súdom schválenej dohody o výkone rodičovských práv. Choroba maloletej neprestavuje podstatnú zmenu pomerov a nariadenie predbežného opatrenia je v rozpore s požiadavkou na zachovanie nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí. Záverom otec zdôraznil, že je schopný sa o maloletú v čase súdom určených stretnutí plnohodnotne postarať bez pomoci matky a súd mu nariadením predbežného opatrenia odňal možnosť toto preukázať.

Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca žiadala napadnuté uznesenie potvrdiť. Uviedla, že zdravotný stav maloletej je nevyspytateľný, čo určitým spôsobom obmedzuje spoločné stretnutia s otcom, ktorému sa mylne zdá, že ona zasahuje do stretnutí a zneužíva zdravotný stav maloletej. Ošetrojúci lekár dostatočne pozná zdravotný stav maloletej. Rozhodnutie súdu o schválení dohody s otcom ohľadom styku otca s maloletou plne rešpektovala a ani raz nezmenila termín. Od hospitalizácie maloletej v marci 2016 je v domácom liečení výhradne v starostlivosti matky, pričom vzhľadom na zlé vzťahy otca s rodičmi matky nebolo možné mu umožniť styk v dobe liečenia maloletej v domácom prostredí. I napriek tomu, keď bolo vhodné počasie, trikrát umožnila otcovi stretnúť sa s maloletou.

Matka ďalej uviedla, že otec je nezodpovedný aj ohľadom plnenia vyživovacej povinnosti k maloletej, plní ju oneskorene, špekulatívne ju volá na stretnutia s maloletou pod zámenkou zaplataenia výživného. Otec nie je spôsobilý sa o maloletú samostatne postarať, nakoľko nikdy neuspokojoval úplne samostatne je základné potreby (jesť, piť, uložiť spať, prebaliť plienku atď.), ignoruje jej režim, neakceptuje jej únavu a vnucuje jej vlastné aktivity, aby ju zaujal. Napriek tomu, že nepochybuje o tom, že otec maloletú vrúcne miluje, a nepopiera, že maloletá je v jeho prítomnosti šťastná a užíva si stretnutia s otcom, nestačí to na to, aby s ňou otec niekoľko hodín trávil sám, keďže ani otec, ani maloletá nie sú pripravení na taký styk. Matka dodala, že chce, aby si otec s maloletou vytvorili vzájomný vzťah; aj preto súhlasila, aby s maloletou trávil každú stredu dve hodiny navyše oproti pôvodnému rozhodnutiu.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca žiadal napadnuté uznesenie potvrdiť, keďže je na prospech maloletej. Tá je fixovaná na matku a neprítomnosť matky by mohla negatívne vplývať na jej zdravie. Navyše styk otca s maloletou bol napadnutým uznesením rozšírený, takže budú spolu tráviť viac času, čo je na prospech maloletej, ale aj otca, ktorý tak bude mať možnosť osvojiť si návyky ohľadom starostlivosti o maloletú, jej potreby a zvyky. Pokiaľ otec tvrdil, že matka súhlasila s jeho stykom s maloletou bez jej prítomnosti, matka tak učinila s tým, že sa nazdávala, že otec počas stretávania sa s maloletou v jej prítomnosti si osvojí starostlivosť o maloletú, čo sa však nestalo.

Vo vzťahu k vyššie uvedeným písomným vyjadreniam matky a kolízneho opatrovníka zostal otec nečinný.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal účastník (§ 201 veta 1 O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu danom v ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Matka v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia uvádzala, že hoci sa blíži termín stretávania sa otca s maloletou bez jej prítomnosti, otec sa stále sám, samostatne o maloletú riadne postarať s prihliadnutím na zdravotné problémy maloletej a z nich prameniace osobitné potreby. Predložila potvrdenie MUDr. G., ošetrujúcej pediatričky maloletej, zo dňa 8.4.2016, v ktorom sa, okrem iného, konštatuje, že maloletá vyžaduje individuálny prístup pre zvýšenú dráždivosť, plačlivosť a nespokojnosť pri vyšetrení, z hľadiska pediatrického bola kvôli zvýšenej citlivosti doporučená 24 hodinová starostlivosť matkou s tým, že zatiaľ, vzhľadom k nevyzretosti maloletej, nebol doporučený kontakt maloletej s otcom bez prítomnosti matky.

Otec v súvislosti s podaným odvolaním neosvedčil, že by dôvody na nariadenie predbežného opatrenia prameniace z vyššie uvedeného (tvrdenia matky podporené vyjadrením ošetrujúcej pediatričky maloletej) neboli dané. Pokiaľ namietal, že nebol súdom predvolaný na žiadny informatívny pohovor, dňa 5.5.2016 okresný súd uskutočnil informatívny výsluch účastníkov, o termíne ktorého bol otec upovedomovaný, avšak príslušná zásielka sa z adresy jeho bydliska vrátila neprevzatá. Bez ohľadu na uvedené otec mal možnosť aj v rámci odvolania, resp. odvolacieho konania, osobitne vo veci maloletých detí, kde prvostupňové a odvolacie konanie možno chápať ako celok, osvedčiť rozhodujúce okolnosti. Podľa názoru krajského súdu tak však neučil.

Pokiaľ otec namietal neobjektívnosť tvrdení kolízneho opatrovníka (o nezodpovednom prístupe otca k maloletej), ktorý vychádzal len z tvrdení matky, možno dať odvolateľovi za pravdu v tom, že kolízny opatrovník nevykonal šetrenia k aktuálnemu stavu pomerov medzi účastníkmi - vzťahov otca k maloletej; aspoň z obsahu spisu nevyplýva opačný záver. Predmetné vyjadrenie kolízneho opatrovníka však nebolo určujúcim z hľadiska posudzovania vecnej správnosti napadnutého uznesenia.

Matka nevyvrátila, naopak, potvrdila tvrdenia otca, že maloletá je počas styku s ním, resp. v jeho prítomnosti šťastná. Uvedené však nespochybňuje predpoklad nariadenia predbežného opatrenia vyslovený okresným súdom v napadnutom uznesení, že maloletá má počas styku s otcom osobitné potreby (v súvislosti s jej nízkym vekom a zdravotnými komplikáciami), ktoré otec bez prítomnosti matky zatiaľ nie je spôsobilý v plnom rozsahu riadne uspokojiť.

Krajský súd sa nestotožnil s odvolacou argumentáciou otca ohľadom irelevantnosti vyjadrení ošetrujúcej pediatričky maloletej MUDr. G.. Podstatný obsah predmetného vyjadrenia je uvedený na str. 3, 4. odsek napadnutého uznesenia, napokon aj otec v odvolaní argumentoval (okrem iného) v súvislosti so skutočnosťami uvedenými (práve) v predmetnom vyjadrení, keď zároveň spochybňoval kompetenciu menovanej vyjadrovať sa k duševnému stavu maloletej. V súvislosti práve so spochybňovaním kompetencie ošetrujúcej pediatričky maloletej vyjadrovať sa k relevantným otázkam zo strany otca mal krajský súd za to, že MUDr. G. sa nevyjadrovala k duševnému stavu maloletej v miere jej, ako ošetrujúcej pediatričky maloletej, neprislúchajúcej, resp. prislúchajúcej odbornému lekárovi.

Je nevyhnutné si uvedomiť, že súdy sú pri rozhodovaní o predbežných opatreniach viazané lehotami, ktoré sú, vzhľadom na charakter predbežných opatrení ako prostriedkov rýchlej a účinnej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov konania, relatívne krátke. V rámci týchto lehôt nie je možné zo strany súdu zabezpečiť taký rozsah dôkazov, aby bolo možné riadne, úplne zistiť a vyhodnotiť skutkový stav veci. To je ťažiskom až konania vo veci samej. Pre potreby rozhodnutia o predbežnom opatrení súdy vyžadujú tzv. osvedčenie rozhodujúcich okolností veci. Z tohto hľadiska bolo vyjadrenie ošetrujúcej pediatričky maloletej MUDr. G. zo dňa 8.4.2016 pre krajský súd na účely rozhodovania o predbežnom opatrení v aktuálnom konaní relevantné a postačujúce. Zároveň predmetné zmeny zdravotného stavu dieťaťa je potrebné považovať za dôvod umožňujúci zmenu (nedávno vykonanej) úpravy styku s dieťaťom, o to viac, že ide o dieťa útleho veku, vo vývoji ktorého v danom období dochádza v takýchto časových reláciách - od úpravy styku uplynulo viac než pol roka, čo je štvrtina jeho života - k zásadným zmenám/posunom.

Vyššie uvedené riadne a úplné zistenie a vyhodnotenie skutkového stavu veci bude predmetom konania vo veci samej. Práve na daný účel aj okresný súd rozhodol z úradnej povinnosti o začatí takého konania uznesením č.k. 37P/9/2016-71 zo dňa 6.5.2016. Nariadené predbežné opatrenie je preto nutné zo strany otca vnímať ako dočasnú úpravu podmienok jeho styku s maloletou.

Ako správne poznamenal kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca, rozsah stretávania sa otca s maloletou v zmysle nariadeného predbežného opatrenia je širší (pribudol styk každú stredu od 16.00 hod. do 18.00 hod.), než rozsah v zmysle dovtedajšej dohody rodičov (rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 21P/181/2015-42 zo dňa 12.11.2015). S uvedeným rozšírením styku matka súhlasila

v rámci informatívneho výsluchu dňa 5.5.2016. Predmetné rozšírenie styku možno vnímať ako určitú „kompenzáciu“ otcovi za to, že jeho styk s maloletou bude dočasne prebiehať za prítomnosti matky. Uvedenú alternatívu považuje krajský jednoznačne za lepšiu v porovnaní s tou, keby malo byť nejakým spôsobom ohrozené zdravie maloletej v dôsledku neschopnosti otca z akéhokoľvek dôvodu riadne uspokojiť jej potreby počas stretnutí. Matka deklarovala svoju snahu pomôcť v tom, aby sa otec a maloletá stýkali a vytvárali si vzájomný vzťah, s čím v súlade je aj jej ochota rozšíriť doposiaľ upravený styk otca s maloletou (každá streda od 16.00 hod. do 18.00 hod.), čo je nepochybne v záujme maloletej. V súdnej veci sa navyše nejedná (absentujú tvrdenia v tomto smere) o prípad, kedy vzájomné vzťahy medzi rodičmi sú natoľko narušené, že enormná konfliktnosť ich vzťahov vylučuje súčasnú prítomnosť rodičov s dieťaťom v rámci určenej doby stretávania.

V konaniach týkajúcich sa maloletých detí je základným východiskom rozhodovania záujem týchto maloletých detí. Z tohto hľadiska, zhrnúc predchádzajúce úvahy, krajský súd v zhode s okresným súdom mal za to, že aktuálne sa javí vhodným dočasne upraviť pomery účastníkov konania - stretávanie sa otca s maloletou za prítomnosti matky, ktorej celodenná starostlivosť o maloletú sa aktuálne, v zmysle vyjadrení ošetrojúcej pediatričky maloletej, javí byť potrebnou. Je vhodné zároveň opätovne zdôrazniť dočasnosť danej úpravy a dodať, že aktuálne rozhodnutie o predbežnom opatrení nijako neprejudikuje rozhodnutie súdu vo veci samej.

O trovách aktuálneho odvolacieho konania rozhodne okresný súd (§ 145 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu **n i e j e** odvolanie prípustné.